

Gezien in het Geert Teis Theater op 3 mei 2023

Door Hans Visser, theaterrecensent

De werkelijkheid is vaak te bizar om te verzinnen. Dat daar toch een relevant, geloofwaardig verhaal van is te maken bewijst Wies Venmans met haar toneelstuk 'Hannah'. Stap voor stap als in een thriller zet ze de verbijsterende geschiedenis neer van een vrouw van in de zestig: Hannah. De zo aangename rust in haar leven wordt verstoord door een brief uit Brazilië. Van wie die brief komt en waarom ze daardoor plotseling wordt geconfronteerd met een reeks van morele dilemma's laat zich in de doeltreffende regie van Brigitte Odett beleven als psychologische thriller. Ook de tot dan toe zo goed geordende levens van haar kinderen Lea en Max gaan opeens behoorlijk overhoop. Dat de Tweede Wereldoorlog en de Jodenvervolging daarvoor de bron zijn, laat zich daarna snel raden.

Toch zou zo'n verhaal zich ook vandaag op elke denkbare plek in de in de wereld kunnen afspelen. Nog altijd worden families verscheurd door vervolging, trauma's en uitsluiting. Het pijnlijke effect daarvan op volgende generaties laat zich uiteindelijk duidelijk voelen als sluipend gif.

Dat maken Miriam Venema en Bas Maassen als Hannahs volwassen kinderen Lea en Max zonder meer invoelbaar. En ach, hoe mooi maakt Jette van der Meij de ontredde van hun moeder Hannah zichtbaar als ze beseft wat nu het effect is van een in 1945 zo pijnlijk, maar ook zo humaan lijkende keuze.

Gezien die oorlogsachtergrond speelt de handeling in de jaren tachtig, de afstand in tijd zou anders te groot zijn. Toch drukken die jaren tachtig zeker geen hinderlijk daterend stempel op het verhaal. Die tijd wordt slechts summier gesuggereerd. In het bijna abstracte toneelbeeld wordt getelefoneerd met telefoons in knallende kleuren, die nog lekker ouderwets vastzitten aan een draad.

Een meer nadrukkelijke datering zou te veel zijn. In elke scène dringt zich immers de altijd en overal wurgende vraag op: wat zou ik nu doen? Zie daar de eeuwigheidswaarde van toneel: geen verhaal met een oordeel, maar de geschiedenis van gewone, herkenbare mensen in een bizarre maar uiteindelijk denkbare situatie, een goed vertelde situatie die vragen stelt, die aan het denken zet.

'HannaH'. Tekst: Wies Venmans. Regie: Brigitte Odett. Met Jette van der Meij, Miriam Venema, Bas Maassen.